

OBEC LÚČKY

**KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
2016 – 2020**

Obsah :

ÚVOD	3
1 CHARAKTERISTIKA SOCIÁLNEJ SLUŽBY A ÚČASTNÍKOV PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY	4
1.1 Druhy poskytovaných sociálnych služieb	4
1.2 Prijímateľ	5
1.3 Poskytovateľ	5
1.4 Objednávateľ	5
2 KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	5
2.1 Komunitný plán sociálnych služieb	6
A. Hlavné ciele rozvoja sociálnych služieb	7
B. Priority rozvoja sociálnych služieb	7
2.2 Štruktúra komunitného plánu	8
2.3 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov	8
3 ORGANIZÁCIA PROCESU KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI ZÁVOD	9
3.1 Základné sociálno – demografické údaje o obci a obyvateľoch	9
3.2 Stratégia	12
3.3 Vízie, ciele, priority a opatrenia	13
3.4 Sieť a financovanie sociálnych služieb	14
3.5 Akčný plán	14
3.6 Monitorovanie a aktualizácia	15
4 ZÁVER	16

ÚVOD

Vážení občania,

Predstavujem Vám komunitný plán sociálnych služieb obce Lúčky, ktorý analyzuje súčasnú situáciu v sociálnej oblasti našej obce, hodnotí a poukazuje na aktuálne potreby našich občanov, navrhuje ciele a priority pre rozvoj sociálnych služieb na obdobie rokov 2016 – 2020. Platnosťou zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov samospráva prevzala od štátu všetky sociálne služby a začala naplno naplňovať svoju novú úlohu: zabezpečiť pre obyvateľov v nepriaznivej sociálnej situácii pomoc, ktorú potrebujú.

Zákon ukladá obciam a mestám vypracovať komunitný plán sociálnych služieb, ktorý je strategickým dokumentom na realizáciu cieľov. S jeho prípravou sme začali v septembri roka 2015. Postupne vznikol dokument, ktorý nám dáva odpoveď ako veľa a aké sociálne služby treba vytvoriť, aké máme finančné, materiálne a ľudské zdroje k dispozícii a aké zdroje je potrebné v budúcnosti zabezpečiť.

Verím, že sa nám spoločnými silami postupne v nasledujúcich rokoch podarí naplniť stanovené priority a tým dosiahnuť vyššiu úroveň kvality života občanov, odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby. Vďaka komunitnému plánu sociálnych služieb môžeme sociálne služby poskytovať efektívnejšie, v budúcnosti môžeme využívať financie obecného rozpočtu pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to najviac potrebné a dôležité.

Zoznam skratiek :

EF – Európsky fond
EÚ – Európska únia
BSK – Bratislavský samosprávny kraj
MPSVaR – Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny
OR – Obecný rozpočet
OÚ – Obecný úrad
OZ – Obecné zastupiteľstvo
MVO – mimovládne organizácie
PHSR – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
SZZP – Slovenský zväz zdravotne postihnutých
ÚPSVaR – Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
VZNP – v znení neskorších predpisov
ZP – zdravotne postihnutý
Z. z. – Zbierka zákonov

Použitá literatúra :

- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov
- Komunitné plánovanie sociálnych služieb – PHDr. Woleková, SOCIA (2004)
- www.statistics.sk

1 CHARAKTERISTIKA SOCIÁLNEJ SLUŽBY A ÚČASTNÍKOV PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY.

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Sociálne služby v zásade rozdeľujeme podľa cieľových skupín a podľa miesta pôsobenia a druhu poskytovaných služieb.

Cieľové skupiny:

- deti a mládež,
- osoby so zdravotným postihnutím,
- seniori,
- občania v ťažkých životných situáciách vyžadujúcich azylové ubytovanie a osoby sociálne neprispôsobivé.

Druhy poskytovaných sociálnych služieb:

Podľa zákona č. 551/2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách rozlišuje nasledujúce druhy sociálnych služieb:

a) sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadeniach, ktorými sú:

1. nocľaháreň,
2. útulok,
3. domov na pol ceste,
4. nízkoprahové denné centrum,
5. zariadenie núdzového bývania,

b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú :

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života,
2. poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
3. poskytovanie sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu,

c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek,
2. opatrovateľská služba,
3. prepravná služba,
4. sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
5. tlmočnická služba,
6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
8. požíčovanie pomôcok,

d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú:

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,

e) podporné služby, ktorými sú:

1. odľahčovacia služba,
2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
4. poskytovanie sociálnej služby v integračnom centre,
5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
6. poskytovanie sociálnej služby v práci,
7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Všetky vyššie uvedené sociálne služby možno účelne a vhodne spájať a je ich možné poskytovať ambulantnou, terénnou a pobytovou formou a to na určitý aj neurčitý čas.

1.2 Prijímateľ

- je osoba, ktorá využíva sociálne služby, pretože sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii. Sú to rovnako tí, ktorí už služby dostávajú ako aj tí, ktorí na ne čakajú.

1.3 Poskytovateľ

- je subjekt poskytujúci sociálne služby (na základe podmienok stanovených zákonom).

1.4 Objednávateľ

- je zodpovedný za zaistenie sociálnych služieb v danej komunite. Objednávateľom sú najmä obce, mestá a vyššie územné celky, v kompetencii ktorých je sociálna oblasť.

2 KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Komunita, slovensky spoločenstvo, sa môže definovať ako prostredie alebo skupina ľudí, ktorí sú bez ohľadu na rozdielnosti schopní oceňovať rozdielnosti, čo im umožňuje účinne a otvorene komunikovať a spolupracovať na dosiahnutí spoločných cieľov. Komunita je v najširšom zmysle slova sieť osobných vzťahov, skupín, tradícií a vzorov správania, ktoré existujú medzi tými, ktorí zdieľajú spoločné fyzické susedstvá, socioekonomické podmienky alebo spoločné chápanie a záujmy.

Plánovanie je zostavovanie, tvorba plánu. Je to rozhodovací proces voľby cieľov a prostriedkov ich dosiahnutia.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je:

- jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov,
- metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov;
- otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

Cieľom komunitného plánu sociálnych služieb je:

- posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce Lúčky,
- poznať plány a predstavy samotných poskytovateľov sociálnych služieb,
- rozšírenie a skvalitnenie poskytovaných sociálnych služieb,
- predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín,
- poznať požiadavky a potreby príjemcov – obyvateľov obce Lúčky.

Komunitné plánovanie sa stáva čoraz rozšírenejším a používanejším termínom v oblasti sociálnych vecí. Pod jeho pojmom nevnímame len plán, dokument, písomnú prácu, ktorá je výsledkom nejakého procesu, ale jeho najdôležitejším aspektom je práve proces samotný. Predpokladom pre poskytovanie čo najkvalitnejších služieb, ako aj orientácie na poskytovanie dostatku sociálnych služieb pre komunity s cieľom priblížiť sociálnu službu k občanovi čo najbližšie, je nevyhnutné realizovať proces plánovania s tými, ktorých sa sociálna služba priamo týka. Prax ukázala, že očakávania, predstavy a ciele sú u poskytovateľa sociálnych služieb často iné ako sú predstavy samotného užívateľa.

2.1 Komunitný plán sociálnych služieb

NR SR 10. decembra 2010 schválila zákon č.551/2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), ktorý v šiestej časti obsahuje ustanovenia o komunitnom rozvoji a komunitnom pláne v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Paragraf 83 zákona o sociálnych službách ukladá obciam a mestám vypracovať komunitný plán sociálnych služieb v spolupráci s inými poskytovateľmi sociálnych služieb a prijímateľmi sociálnych služieb v územnom obvode obce (mesta).

Komunitný plán obce sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby.

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity obce je PHSR obce.

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny spracovalo v súlade so zákonom o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov č. 448/2008 Z. z. **Národné priority rozvoja sociálnych služieb do roku 2013.**

V rámci týchto priorít sú stanovené:

- A. Hlavné ciele rozvoja sociálnych služieb
- B. Priority rozvoja sociálnych služieb

A. Hlavné ciele rozvoja sociálnych služieb:

1. Zabezpečenie práva občanov na sociálne služby
2. Zvýšenie kvality a dostupnosti sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj nedostatkových alebo chýbajúcich služieb.

B. Priority rozvoja sociálnych služieb

Priorita č. 1

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb.

Priorita č. 2

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

Priorita č. 3

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovania sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb.

Priorita č. 4

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb.

Ciele a priority stanovené v Národných prioritách rozvoja sociálnych služieb majú podľa zákona o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov č. 448/2008 Z. z. následne rozpracovať obce vo svojich komunitných plánoch sociálnych služieb, majú prijať konkrétne úlohy a opatrenia na zabezpečenie ich rozvoja. Tieto aktivity je potrebné zabezpečiť na základe analýzy poskytovaných sociálnych služieb, potrieb a tradícií svojho územia.

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity obce je Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Tento plán v svojej analýze stanovuje silné aj slabé stránky sociálneho rozvoja obce a zámery jeho rozvoja. Komunitný plán obce Lúčky vychádza z legislatívnych úloh, koncepčných zámerov, priorít rozvoja sociálnych služieb, plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ako aj analýzy stavu a potrieb sociálnych služieb.

2.2 Štruktúra komunitného plánu

- Úlohy a kompetencie obce v sociálnej oblasti podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách vznp,
- Analýza sociologických a demografických údajov obce,
- Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb a predpokladaných potrieb sociálnych služieb podľa jednotlivých cieľových skupín,

- Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb,
- Časový plán realizácie komunitného plánu obce,
- Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb.

2.3 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Podľa § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) vznp sú obci určené tieto hlavné kompetencie a úlohy:

OBEC

a) **vypracúva, schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode**

b) **utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja**

c) **je správnym orgánom v konaniach o**

1. odkázanosti na sociálnu službu zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu a odkázanosti na prepravnú službu,
2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12.

d) **vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,**

e) **poskytuje, alebo zabezpečuje poskytovanie**

1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,
2. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
3. opatrovateľskej služby,
4. prepravnej služby,
5. odľahčovacej služby,
6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa,

f) **poskytuje základné sociálne poradenstvo,**

g) **môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,**

h) **uzatvára zmluvu**

1. o poskytovaní sociálnej služby,
2. o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
3. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou alebo iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila iná obec, alebo vyšší územný celok.

3 ORGANIZÁCIA PROCESU KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI LÚČKY

Časť 3.1 - Analýza vnútorného prostredia

Demografický potenciál

Tab. 1 Počet obyvateľov v rr. 2006 - 2014

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyv.	1735	1749	1765	1776	1772	1832	1831	1822	1818

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tab. 2 Prirodzený prírastok / úbytok obyvateľstva v rr. 2006 - 2014

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet živonarodených detí	15	13	17	14	13	24	14	14	9
počet zomretých	11	20	18	16	13	9	12	16	26
prirodzený prírastok	5	-7	-1	-2	0	15	2	-2	-17

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tab. 3 Migrácia obyvateľstva - prírastok (úbytok) obyvateľstva v rr. 2006 - 2014

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prišľahovalí	15	21	28	19	22	19	11	15	26
Vyšľahovalí	28	13	11	6	26	16	14	22	19
Prírastok (úbytok) sťahov.	-13	8	17	13	-4	3	-3	-7	7

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tab. 4 Celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva v rr. 2006 - 2014

Ukazov./rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prirodzený prírastok	6	-7	-1	-2	0	15	2	-2	-17
Migrácia	-4	8	17	13	-4	3	-3	-7	7
Celkový prírastok	2	1	16	11	-4	18	-1	-9	-10

Zdroj: Štatistický úrad SR

Ekonomický rozvoj

Zamestnanosť a podnikanie

Obec Lúčky má výhodnú polohu vzhľadom k mestu Ružomberok aj okolitým obciam. V meste pôsobí jeden väčší a jeden veľký podnik, kde sa možno uchádzať o zamestnanie. Obec navštevuje veľa turistov práve kvôli kúpeľom, vodopádu alebo iným atrakciám. V obci je možné zriadiť si ubytovacie zariadenie pre turistov, reštauráciu a iné služby cestovného ruchu, prípadne rozšíriť už existujúce.

V obci je veľmi slabá hospodárska základňa, chýbajú vhodné podmienky pre rozvoj priemyslu. Poľnohospodárstvo je orientované na obrábanie lúk a pasienkov v obci s limitovaným chovom hospodárskych zvierat.

Najvýznamnejšie podniky v obci:

0-19 zamestnancov: TAJANA Ján Plávka, Lúčky,

50-249 zamestnancov: KÚPELE LÚČKY, a.s.

Najvýznamnejší podnik v obci sú Kúpele Lúčky, ktoré zabezpečujú pracovné pozície pre obec ale aj prílev turizmu.

Počet obchodov a vybraných služieb:

- potravinárske obchody – 5,
- nepotravinárske obchody – 5,
- kaderníctvo, kozmetika, pedikúra.

V obci pôsobí družstvo – má v prenájme pôdu, ktorú obrába.

Tab. 5 Právnické osoby pôsobiace v obci a v okrese Ružomberok

Názov územia	Organizácie zamerané na tvorbu zisku							Neziskové organizácie spolu
	spolu	z toho						
		akciové spoločnosti	spoločnosti s ručením obmedz.	družstvá	štátne podniky	obecné podniky	ostat. ziskovo orient. jednotky	
Okres Ružomberok	1 058	45	937	16	-	x	38	528
Lúčky	10	1	7	1	-	X	1	15

Zdroj: Štatistický úrad SR (MOŠ 2012)

Tab.6 Fyzické osoby pôsobiace v obci a v okrese Ružomberok

Názov územia	Fyzické osoby spolu	v tom		
		živnostníci	slobodné povolania	súkromne hospodáriaci roľníci
Okres Ružomberok	3 926	3 653	198	75
Lúčky	116	111	3	2

Zdroj: Štatistický úrad SR (MOŠ 2012)

Zdroj: <http://naseobce.sk/mesta-a-obce/2641-lucky/firmy-a-organizacie>

Počet všetkých organizácií v obci: 334.

Aktívnych je 173.

Nezamestnanosť

V obci Lúčky nedochádza k výraznému zvyšovaniu nezamestnanosti, nezamestnanosť má skôr klesavú tendenciu aj napriek dosahu hospodárskej krízy. Jedným z dôvodov je aj možnosť prevádzkovať ubytovacie zariadenia na živnostenský list priamo v obci, možnosť zamestnať sa v kúpeľoch a pod.

Tab. 7 Evidovaní uchádzači o zamestnanie v rr. 2011 - 2014

Rok	2011	2012	2013	2014
Muži	79	66	73	65
Ženy	44	46	38	41
Spolu	123	112	111	106

Zdroj: Štatistický úrad SR

Samospráva

Poslanci (9):

Komisie Obecného zastupiteľstva pôsobiace v súčasnosti:

- sociálno-zdravotná,
- finančná,
- kultúrna,
- pre rozvoj a ekológiu,
- športovo-školská.

Počet pracovníkov Obce: 27.

Obec Lúčky je zriaďovateľom ZŠ Lúčky.

Vzdelávanie

V Obci je materská a základná škola. ZŠ pravidelne vydáva školský časopis.

Počet žiakov v materskej škole od roku 2005 do roku 2010 klesal, od roku 2011 do roku 2014 mierne stúpol, ale nedosiahol počet žiakov, ktorý bol v MŠ v roku 2011.

Tab. 9 Počet žiakov v materskej škole v rr. 2005 - 2014

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet žiakov	62	50	50	51	47	39	42	43	48	47

Zdroj: Štatistický úrad SR

Počet žiakov v základnej od roku 2005 klesá, zo 182 v roku 2005 klesol na 152 v roku 2014.

Tab. 10 Počet žiakov v základnej škole (roč. 1.-9.) v rr. 2005 - 2014

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet žiakov	182	187	180	180	178	170	175	170	156	152

Zdroj: Štatistický úrad SR

Kultúra

Folklórny súbor Lúčan funguje od roku 1973 a má na konte niekoľko významných úspechov. Súbor organizuje v obci približne 15 podujatí ročne. Popri súbore sa formuje hudobná, spevácka a tanečná zložka.

Obec má aj cirkevný spevácky zbor.

V obci má históriu aj momentálne už nefunkčný divadelný súbor.

Počet kultúrnych podujatí organizovaných obcou – približne 5 za rok.

Kultúrne podujatia organizuje aj MŠ a ZŠ.

Kultúrne pamiatky:

- Národná pamiatka Hradisko z 10.-12. storočia – archeologická lokalita,
- Kostol rímsko-katolícky klasicistický z rokov 1820-1824, postavený s použitím veže staršieho kostola z roku 176,; maľby J. Hanulu (1907),
- Kúpeľný dom (M. M. Harminc 1943-1948),
- Sgrafito na prístavku kúpeľného parku od R. Dúbravca z roku 1960.

Šport

Stav športových zariadení v obci je havarijný.

Minigolf: v súkromnom vlastníctve – potrebná rekonštrukcia.

Tenisové kurty: nové v súkromnom vlastníctve.

Kúpele Lúčky prevádzkujú kúpaliská a vitálny svet pre verejnosť. Majú vysokú návštevnosť počas celého roka – stav dobrý.

Futbalové ihrisko a futbalový klub pre mladších žiakov, starších žiakov, dorast a dospelých - havarijný stav nutná rekonštrukcia.

V obci je aj lyžiarsky vlek, ktorý sa nachádza v blízkosti amfiteátra. Je tu aj nástupný bod na bežecko-lyžiarske trate – potrebná rekonštrukcia.

Dobrovoľný hasičský zbor – požiarna zbrojnica sídli v areáli drobných prevádzok Obecného úradu.

Voľný čas

Obec vydáva Lúčanský občasník.

V obci je vytvorená relaxačná zóna v okolí vodopádu. Sú tu nové lavičky, upravené okolie vodopádu – vyžaduje rekonštrukciu terénnych a sadových úprav.

Náučný chodník sv. Cyrila a Metoda.

Divacia obora – tu sa dajú navštevovať a kŕmiť diviaky, čo je hlavne pre deti veľmi zaujímavá atrakcia.

Seniori

V obci sa aktivizuje klub dôchodcov s ktorým obec aktívne pracuje

Bývanie

IBV v malo množstve v Lokalite Láncová - Španie

Tab. 12 Bytový fond podľa veku budovy v obci

Bytový fond podľa veku budovy na Lúčkach (počet bytov)		
Obdobie výstavby	Byty podľa typu budovy spolu	%
Do 1919	34	5,88
1920-1945	58	10,03
1946-1970	208	35,98
1971-1980	96	16,60
1981-1990	34	5,88
1991-2001	15	2,59
2002-2015	16	2,76
Nezistené	117	20,24
Spolu	578	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Tab. 13 Obývanosť bytov v obci

Obývanosť bytov (Spolu)	Obývané byty	Neobývané byty	Nezistené
578	472	105	1

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Tab. 14 Prehľad o zariadeniach občianskej vybavenosti v obci

Zariadenia občianskej vybavenosti	Áno/Nie
Predajne potravinárskeho tovaru	Áno
Predajne zmiešaného tovaru	Áno
Predajne nepotravinárskeho tovaru	Áno
Strediská služieb	Áno
Pohostinské odbytové stredisko	Áno
Hotel, penzión	Áno
Knižnica	Áno
Bankomat	Áno
Kostoly	Áno
Pošta	Áno

Domy smútku	Áno
Cintorín, urnové háje, rozptylové lúčky	Áno

Zdroj: Obecný úrad Lúčky

Zdravotníctvo

Kúpeľný komplex pozostáva z komplexov:

- Kúpeľný dom, vaňové oddelenie
- Liečebný dom Choč,
- Vaňové oddelenie,
- Liečebný dom Liptov ,
- Penzióny „A“, „B“, „C“,
- Kúpeľná dvorana,
- Hospodárske budovy.

Kúpele navštívi počas roka približne 3600 klientov.

Tab. 15 Počet ambulancií v obci

Ambulancie	Počet zariadení
Liečebne, domy ošet.starost., hospice, zar.biomed.výskumu	0
Lekárne a výdajne liekov	1
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	1
Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti	1
Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga	1
Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa	3
Samostatné ambulancie lekára špecialistu	3
Rýchla zdravotnícka pomoc	0

Zdroj: Štatistický úrad SR

Životné prostredie

Klíma

Na klímu vplýva orografické usporiadanie a reliéf oblasti a jej poloha k vetrom. Najbližšie okolie Lúčok je vrchmi chránené pred bezprostredným vpádom studeného vzduchu najmä od severozápadu až severovýchodu. Dolina má zase severojužnú orientáciu so spádom k juhu, čo umožňuje zostup studeného vzduchu v zime do nižšie položenej kotliny.

Komunálny odpad

Množstvo komunálneho odpadu ročne: 452,81 ton.

Tab. 16 Triedený odpad v tonách v rr. 2012 - 2015

Druh odpadu	2012	2013	2014
Sklo	23,63	32	30,03
Papier	46,65	72,15	53,23
Plasty	10,11	11,32	8,85
Elektronický	9,35	0,36	0,93
Drobný stavebný	135,53	1 428	572,77
Odpad z ČOV	123	125	130
Bio odpad	92	57	78
Kovy	12,3	34,5	0,4
Zemina	143,5	1880	558
Šatstvo	6,0	-	-

Zdroj: Obecný úrad

V obci existuje nedokončené kompostovisko, ktoré potrebuje bezodkladnú rekonštrukciu a dorobenie

Počet likvidovaných čiernych skládok za posledné roky (cca 5 rokov) – 1 skládok/ročne.

Tab. 17 Zeleň a parky

Druh plochy	Názov plochy	Počet	Približná plocha v m ²
Centrálny verejný priestor v obci	Pri Lúčanskom vodopáde, Amfiteáter Markuša	2	2 400 2 450
Park (iné zelené plochy)	Kúpeľné územie	1	850
Oddychové miesto (detské ihrisko, športový areál, ...)	Detské ihrisko v MŠ	5	2 500
	Klzsisko		1 100
	Multifunkčné Ihrisko		500
	Šport. park – tenis, bowling minigolf		5 500
			2 280
Ostatné rekreačné plochy	Futbalové ihrisko	1	5 000

Zdroj: Obecný úrad

Tab. 18 Pozemky v obci

Druh pozemku	Výmera m ²
Poľnohospodárska pôda	6 178 896
Orná pôda	551 260
Chmeľnica	0
Vinica	0
Záhrada	140 031
Ovocný sad	0
Trvalý trávnatý porast	5 487 605
Nepoľnohospodárska pôda	5 627 636
Lesný pozemok	14 740 231
Vodná plocha	91 428
Zastavaná plocha a nádvorie	637 854

Ostatná plocha	198 618
Celková výmera	21 847 027

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Dopravná infraštruktúra

V obci sú cesty III. triedy – štátna cesta v dĺžke cca 3,163 km – v dobrom stave.

Miestne komunikácie - 9,117 km, z toho je 30% v havarijnom stave (Lánková-Španie, časť ulice Hliny, Paseka, ...).

Pešia doprava: chodníky v dĺžke 1,914 km, je potrebné dorobiť chodník cez Zápolie.

Statická doprava – v obci sú problémy s počtom parkovacích miest na miestnych komunikáciách.

Technická infraštruktúra

Obec má verejný vodovod. Rekonštrukcia siete sa konala v r. 1993 a rozšírenie v roku 2006.

Zásobovanie pitnou vodou je realizované cez verejný obecný vodovod v správe SVS a.s. závod Ružomberok.

Verejná splašková kanalizácia v správe obce je napojená na ČOV. V určitých častiach sú do kanalizácie zaústené aj dažďové vody. ČOV je riešená ako mechanicko-biologická. Posledná rekonštrukcia bola vykonaná v roku 2001. Z hľadiska prevádzky by bolo vhodné:

1. rekonštrukcia aktivačnej nádrže – najväčšia priorita – najdôležitejšia časť z pohľadu prevzdušňovania, pretože ak bude nedostatočné, bude dochádzať k nedokonalému čisteniu splaškových vôd, tým nebudú vychádzať rozbory vody, ako by mali. Môže dôjsť k odtoku nevyčistenej vody do recipientu, a tak sa môže znečistiť čistá voda,
 2. dúchadlá – existujúce sú už po dvojnásobnej životnosti, neboli servisované u autorizovaného výrobcu,
 3. likvidácia kalov – obec chce osloviť skládky odpadov alebo poľnohospodárske družstvá na likvidáciu a tým ušetriť,
 4. nové automatické hrubé a jemné česle – existujúce česle sú čistené ručne. Obec by chcela také, ktoré si samy regulujú chod čistenia,
- Obec by chcela vytvoriť rezervný fond, kde by sa každoročne odkladali čiastky na financovanie akútnych nedostatkov na prevádzke ČOV.

V obci je rozvodná sieť plynu. Plynofikácia obce bola zrealizovaná v r. 1987. Znížil sa tak podiel plynov zo spaľovania tuhého paliva. Zásobovanie plynom je riešené z VTL plynovodu Severné Slovensko DN 500, PN 64 cez VTL prípojku. V roku 2015 – 2016 sa realizuje výmena potrubia.

Teplo v obci je zabezpečené zemným plynom a z časti sú využívané aj pevné palivá (hnedé uhlie – drevo) a elektrina.

Zásobovanie teplom v obci je decentralizované – kúpele sa zásobujú prostredníctvom výmenikovej kotolne.

Elektrická energia sa dodáva cez VN radiálne odbočné vedenia z 22kV liniek č. 161 Lisková – Liptovská Mara a č. 137 Lisková – Mokrad'.

Informačná infraštruktúra

V obci sú dve digitálne telefónne ústredne: 1- obytné územie, 1- kúpele.

V obci je káblová televízia a poštové služby umiestnené v budove Obecného úradu. V rámci obce je zriadený internet, obec prevádzkuje vlastnú webovú informačnú stránku www.obeclucky.sk.

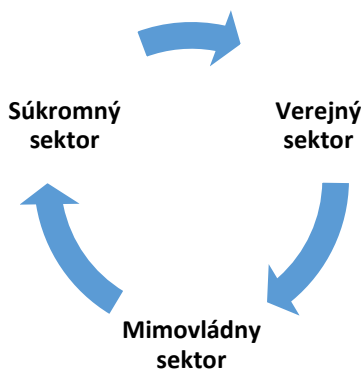
V obci je aj miestny rozhlas.

3.2 Stratégia

Strategie sú postupy, ktorými bude dosiahnutí stanovený cieľ. Pri určení stratégie obce Lúčky v sociálnej oblasti sme zohľadňovali najmä danosti obce, vplyv vonkajších faktorov, aktuálny stav sociálnej oblasti v obci a reálne možnosti samosprávy. Návrh je založený na využití silných stránok a potlačení slabých stránok obce pri uvedomení si možných príležitostí a rizík.

Komunitný plán sociálnych služieb v našej obci vychádza z faktu, že :

- dominantnú úlohu pri dlhodobom riešení svojej sociálnej situácie má občan a jeho rodina,
- úlohou samosprávy je nielen poskytovať sociálne služby dané zákonom, ale aj vytvoriť podmienky pre fungovanie siete sociálnych služieb založeném na reálnom dopyte a adresnom uspokojení potrieb občanov.

Úspešnosť stratégie bude závisieť nielen od výšky finančných prostriedkov vyčlenených pre sociálnu oblasť, ale tiež od spolupráce subjektov zo všetkých troch sektorov (verejného,

súkromného a mimovládneho sektora). Navrhované postupy v oblasti rozvoja sociálnych služieb sa orientujú dvomi smermi :

1 . Zlepšenie ponuky sociálnych služieb

V tejto oblasti ide o väčší rozsah služieb, ich vyššiu kvalitu a lepšiu dostupnosť, dobudovanie a modernizáciu zariadení, kvalitu sociálnej služby zameranú na klienta a jeho potreby.(napr. zradenie klubovne Jednoty klubu dôchodcov, skvalitnenie rozvozu obedov, školenia pre sociálnych pracovníkov, a pod.)

- Efektívne riadenie sociálnych služieb

Do tejto oblasti patrí najmä manažment sociálnych služieb, efektívne a viaczdrojové financovanie, komunitné plánovanie sociálnych služieb, kontrola kvality služieb, rozvoj ľudských zdrojov, koordinácia aktivít rôznych subjektov, informačné toky a komunikácia, spolupráca medzi subjektmi pôsobiacimi v sociálnej oblasti a podnikateľským sektorom.

Vzhľadom na veľkú mieru neurčitosti vývoja sociálnej sféry je stratégia v dlhšom časovom horizonte popísaná všeobecne a necháva tak priestor pre zmeny, ktoré v súčasnosti nie je možné predpokladať. Výstupy a návrhy nie sú definitívne uzavreté. Tak ako v každej oblasti života obce, aj pri rozvoji služieb je potrebné zohľadňovať reálne potreby občanov a možnosti samosprávy. Zámerom samosprávy je vytvoriť podmienky pre fungovanie systému sociálnych služieb, ktorý bude poskytovať kvalitné a dostupné služby pre občanov. Sociálne služby sú nástrojom sociálnej pomoci a predstavujú špeciálne aktivity pomáhajúce riešiť hmotnú a sociálnu núdzu občanov.

Celý systém soc. služieb by mal byť flexibilný, zameraný na klienta a jeho potreby. Systém je potrebné orientovať na poskytovanie sociálnych služieb v primeranej kvalite a rozsahu pre všetky sociálne kategórie, pričom soc. služby majú pre občana zmysel iba ak sú dostupné, a to z hľadiska financií (podiel občana na úhrade nákladov), miesta (služba k dispozícii v danom území) a času. V súvislosti s obmedzenými možnosťami verejného rozpočtu pre oblasť soc. služieb bude potrebné zabezpečiť financie z viacerých zdrojov. Prínosom bude tiež prepojenie inštitucionálnych a terénnych služieb. Terénne služby sú pre samosprávu výhodné nielen z finančného hľadiska, sú aj spoločensky vhodnejšie, nakoľko sú klientom poskytované v ich domácom prostredí.

3.3 Vízie, priority a opatrenia

Vízia sa v strategickom plánovaní používa na vyjadrenie predstavy o budúcnosti. Je to stručná formulácia toho, aký bude želaný stav v danej oblasti v danom časovom horizonte.

Vízia stanovuje zmysel a smer ďalšieho postupu.

Vízia pre oblasť rozvoja sociálnych služieb v obci Lúčky predpokladá, že bude dobudovaná komplexná sieť soc. služieb, ktorá bude dostupná pre jednotlivé sociálne skupiny a dlhodobo udržateľná a zároveň bude zabezpečená informovanosť o soc. službách, prepojenosť a spolupráca subjektov pôsobiacich v sociálnych službách.

Strategický cieľ obce Lúčky v oblasti rozvoja sociálnych služieb

Zlepšená kvalita a dostupnosť sociálnych služieb pre jednotlivé sociálne skupiny v obci pre nasledovné cieľové skupiny :

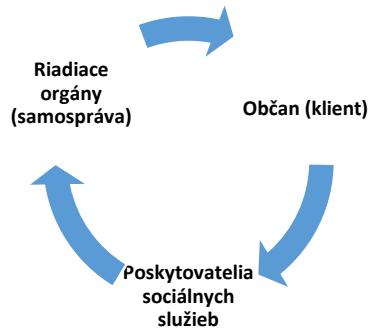
- seniori
- zdravotne postihnutí občania,
- rodina s deťmi v ohrození,
- občania v núdzi a neprispôsobiví, vrátane marginalizovaných rómskych komunít (MRK).

Sociálne služby môžu byť poskytované verejnými a neverejnými poskytovateľmi. Medzi verejných poskytovateľov soc. služieb patria obce, mestá a VÚC.

Podpora zotrvania občanov obce v ich prirodzenom prostredí, poskytovanie pobytových služieb iba v súlade s potrebou intenzívnej pomoci – poskytovať pobytové služby len vtedy, ak terénne služby nestačia pokryť potreby občanov, je hlavný cieľ Komunitného sociálneho plánu obce. Obec chce vytvoriť vhodné podmienky pre poskytovanie sociálnych služieb a plánuje zlepšiť a prispôbiť technické vybavenie obce pre všetky vekové kategórie. Cieľom je tiež vytvorenie bezbariérového prístupu pre nemohúcich a starších občanov, vytvorenie športovo-rekreačnej (oddychovej) zóny v centre obce pre všetkých obyvateľov obce Lúčky a širokú verejnosť.

3.4 Sieť a financovanie sociálnych služieb

Do systému sociálnych služieb sú zapojené 3 typy aktérov/účastníkov:

Financovanie sociálnych služieb

Zabezpečenie sociálnej pomoci občanovi, ktorý je na ňu odkázaný, sa v súčasnosti dá dosiahnuť iba viaczdrojovým modelom financovania. Zdroje financovania je možné rozdeliť do dvoch skupín:

1. obligatórne zdroje financovania (legislatívne garantované)

- rozpočet miest, obcí a samosprávnych krajov,
- úhrada od klientov,
- úhrada od zdravotných poisťovní (za zdrav. služby poskytované v soc. zariadeniach)

2. fakultatívne zdroje financovania (nesystémové zdroje financovania sociálnych služieb, ktoré majú doplnkový, jednorázový alebo účelovo viazaný charakter):

- sponzorské dary,

- podiely výnosov hier a lotérií,
- vecné a finančné dary klientov a rodinných príslušníkov,
- vlastná doplnková ekonomická činnosť,
- zdroje zahraničnej pomoci a iné.

3.5 Akčný plán

Akčný plán popisuje aktivity, ktoré je potrebné realizovať pre naplnenie cieľov a opatrení. Niektoré aktivity je možné účelne spájať a realizovať v rámci spoločného projektu.

Dôležitým cieľom obce je zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb a sociálneho poradenstva poskytovaného obcou. Na výkon opatrovateľskej služby do budúcnosti bude obec zamestnávať pracovníkov s príslušným vzdelaním, alebo absolvovaným akreditovaným kurzom opatrovateľskej činnosti. Ďalej je potrebné zabezpečiť odborné vzdelanie pracovníka obce v oblasti sociálnej práce obce pre potreby základného sociálneho poradenstva.

Základné sociálne služby podľa potrieb obyvateľov obce sú zabezpečené. Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby by bolo vhodné sa orientovať na:

- **vybudovanie resp. zariadenie Domova sociálnych služieb podľa konkrétnych požiadaviek:**
 - a) poskytovanie sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia
 - b) nepriaznivého zdravotného stavu
 - c) dovŕšenia dôchodkového veku (opatrovateľské služby, domov sociálnych služieb, klub dôchodcov, ...)
- **rekonštrukcia centra obce so zameraním na vybudovanie relaxačnej a oddychovej zóny – parková zeleň, lavičky,**

Riziká implemetácie:

- neefektívne využitie viaczdrojového financovania,
- nedostatok finančných zdrojov na kofinancovanie projektov u poskytovateľov sociálnych služieb, hlavne súkromného sektora,
- insolventnosť klientov

Merateľné výsledky:

celkový počet soc. služieb a novozriadených soc. služieb; počet súčasných a nových klientov soc. služieb; spokojnosť a nespokojnosť klientov z jednotlivých cieľových skupín s ponukou, kvalitou a dostupnosťou soc. služieb; objem financií vynakladaných na sociálnu oblasť z rozpočtu obce; počet spolupracujúcich subjektov/poskytovateľov soc. služieb; počet vyškolených pracovníkov; počet stretnutí zástupcov obce s predstaviteľmi cieľových skupín; zavedený systém kvality sociálnych služieb; rozsah terénnych soc. služieb.

3.6 Monitorovanie a aktualizácia

Strategické plánovanie obce je nepretržitý proces zabezpečenia rovnováhy medzi cieľmi a možnosťami obce v neustále sa meniacom prostredí. Účelom strategického plánovania je stanoviť ciele a spôsob ich dosiahnutia. Strategické plánovanie je tvorivá skupinová činnosť založená na vzájomnej spolupráci a hľadaní optimálnych riešení.

Realizácia Komunitného plánu sociálnych služieb v obci Lúčky bude pozostávať z vykonávania aktivít navrhnutých v akčnom pláne, ktorý sa bude pravidelne podľa potreby aktualizovať.

Medzi kľúčové úlohy manažmentu obce bude patriť:

- realizovať projekty, ktoré prinesú pre obec želaný efekt a budú trvalo udržateľné,
- vyčleniť z rozpočtu obce fin. prostriedky potrebné na realizáciu navrhnutých aktivít,
- podporovať spoluprácu hlavných aktérov rozvoja obce a koordinovať ich aktivity,
- pravidelne monitorovať aktivity a vyhodnocovať plnenie akčného plánu na základe vopred stanovených merateľných ukazovateľov.

Plnenie zámerov, cieľov a prípadné zmeny KPSS budú hodnotené na zasadnutí OZ.

4 ZÁVER

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky: „Koľko a aké služby je potrebné v danej komunite vytvoriť, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii?“. Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu. Obec preto musí využívať aj iné zdroje financovania.

Veríme, že sa nám podarí splniť naše ciele a naplniť pririoty, ktoré sme si ako obec stanovili. Žiaľ je potrebné si uvedomiť, že nežijeme práve v ideálnom období. No aj napriek tomu dúfame, že o pár rokov sa bude našou obcou niest' detský smiech a občania budú spokojne a šťastne spolunažívať v čistej a krásnej dedinke menom Lúčky.

V Lúčkach, marec 2016
Vypracoval: Branislav Hrbček

Branislav Hrbček. v.r.
starosta obce

